

Adviesraad **Wet maatschappelijke ondersteuning**

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 055 580 22 41
E: cliëntenraden@apeldoorn.nl
www.wmoraadapeldoorn.nl

Datum: 30 november 2011
Uw brief d.d.:
Ons kenmerk: WMO 1111- 01

Betreft: Advies "Uitvoeringsprogramma Jeugdbeleid Apeldoorn 2012-2015"

Geacht college,

De adviesraad Wmo (verder te noemen de "adviesraad") heeft kennis genomen van het Uitvoeringsprogramma Jeugdbeleid Apeldoorn 2012-2015 (verder te noemen 'programma'). De adviesraad spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop u heeft geprobeerd met een bezuinigingsopdracht van € 1 miljoen een adequaat jeugdprogramma aan te bieden. U bent hierin ten aanzien van de meeste producten geslaagd.

Voordat de adviesraad nader op het programma ingaat, wil zij u op het volgende wijzen. Als de gemeente de regie wil voeren op de genoemde scenario's in het programma is het van belang om de doelstellingen in meetbare termen te beschrijven. Het zal immers de bedoeling zijn, dat in 2015 kan worden nagegaan/gemeten tot welk resultaat de inzet van de 'prestaties' heeft geleid. Zeker nu er sprake is van steeds schaarser wordende financiële middelen.

Een voorwaarde om te kunnen komen tot een aanpak van de problemen is het helder definiëren en kwantificeren van het probleem waarop men zich wil richten. Dat wil zeggen dat de aan te pakken problemen beschreven moeten worden en dat duidelijk moet zijn om welke jongeren/gezinnen het gaat en hoeveel dit er zijn. Op deze manier ontstaat zicht op aard en omvang van het probleem. Zicht op deze groeperingen en de aantallen waar het omgaat zijn nodig om te kunnen bepalen wat een effectieve aanpak voor de problemen is. Door eerst een analyse te maken van de problemen die je als gemeente wilt oplossen c.q. wilt reduceren, moet men komen tot "smart" geformuleerde doelstellingen. Omdat het met het voorliggende uitvoeringsprogramma lastig is om de doelen te monitoren en om erachter te komen of de doelstellingen gehaald zijn, beveelt de adviesraad dan ook aan allereerst de doelstellingen van de verschillende "Producten" zodanig te formuleren dat ze (beter) meetbaar zijn.

Naast deze algemene opmerking heeft de adviesraad nog enkele specifieke opmerkingen bij de door het college voorgestelde uitwerking in het voorliggende programma.

Preventie; aandacht voor jongeren 12+

In uw programma trekt u extra geld uit voor preventie (paragraaf 2.2.2.). De adviesraad onderschrijft die keuze, omdat hiermee voorkomen kan worden dat jeugd in zwaardere vormen van hulpverlening (Jeugdzorg) terecht komt. Desondanks maken wij ons zorgen om de positie van jongeren boven de 12 jaar. Dit heeft vooral te maken met de gevolgen van de diverse bezuinigingen van rijk, provincie en ook van de gemeente Apeldoorn zelf. Met het wegvallen van

de subsidies voor diverse activiteiten, zoals bij sportclubs en buurthuizen, zullen deze jongeren zich meer gaan vervelen en zich minder goed kunnen ontwikkelen. Ook worden de jongeren boven de 12 jaar nauwelijks meer gevolgd door de diverse instanties zoals de Jeugdgezondheidszorg (schoolarts), waardoor herkenning van problemen moeilijker wordt en dit vooral op het bord van het voortgezet onderwijs komt te liggen. Omdat daar ook veel bezuinigingen worden doorgevoerd en één van de doelen van het Rijk is de instroom in het speciale onderwijs te verminderen zodat er meer kinderen met een zorgbehoefte het reguliere onderwijs instromen, verwachten we dat (vroeg)signalering, begeleiding en opvang van jongeren steeds meer in de knel zal komen. Dit ondanks uw nieuwe project voor vroegtijdig realiseren van licht pedagogische hulp en het versterken van de interne leerlingenzorg binnen de scholen. De adviesraad vraagt u na te gaan of het mogelijk is een aantal passende activiteiten te behouden.

Kwetsbare groepen

De adviesraad vindt het een loffelijk streven om een beroep te doen op de eigen verantwoordelijkheden van opvoeders en jongeren, maar vraagt zich af of dit voor iedereen mogelijk is, m.n. voor de zeer kwetsbaren en voor de zorgmijdende burgers. Deze laatste hebben ook vaak een zeer gering sociaal netwerk. Positief is het dat op de budgetten voor de meest kwetsbare groepen niet bezuinigd wordt en dat er zelfs extra geld vrij wordt gemaakt voor een nieuw project voor begeleiding van kwetsbare jongeren/gezinnen, waarbij het doel is om de eigen kracht van deze jongeren en/of de opvoeders te versterken (paragraaf 2.2.3). Als voorbeeld: u wilt per jaar minimaal 15 trajecten PGO succesvol afsluiten. Het is niet duidelijk wat onder "succesvol afsluiten" bedoeld wordt. Bedoelt u hiermee dat van alle kwetsbare gezinnen in Apeldoorn die PGO-ondersteuning nodig hebben er minder gezinnen hulp krijgen, c.q. om hulp komen vragen, òf is het bijvoorbeeld de bedoeling dat van die gezinnen minder kinderen in de zwaardere hulpverlening van de Jeugdzorg terecht komen? De adviesraad merkt hierbij op dat uit de formulering blijkt dat het middel (de prestatie) tot doel wordt verheven.

24-uurs hulp

In paragraaf 2.2.3 heeft u het bij "Hoofdactiviteiten" over een "uitgebreide nachtopvang" die er mogelijk kan komen. Waarvan is het afhankelijk of die nachtopvang er komt en waar wordt die bij aangehaakt? Gaat dit bijvoorbeeld in samenwerking met het Bureau Jeugdzorg (BJZ)? De adviesraad vindt het van belang dat er altijd hulp geboden kan worden, 7 dagen per week, 24 uur per dag. Wij vragen ons af of dit op deze wijze voldoende gewaarborgd is.

Inzet vrijwilligers

U ziet het als een uitdaging de taken voor het jeugdbeleid uit te voeren vanuit de "andere" overheid, een overheid meer op afstand die zoveel mogelijke gebruik maakt van de eigen kracht van burgers en van vrijwilligers, zoals ook bedoeld in het concept van de "Civil Society". Het wijkgericht werken kan hierbij zeker ondersteunend zijn, maar ten aanzien van de inzet van meer vrijwilligers wil de adviesraad wel enkele kanttekeningen maken. De adviesraad is er niet voor dat vrijwilligers de taken van professionals op zich gaan nemen, taken waar ze niet voor zijn opgeleid, mede omdat dit tot meer schade dan hulp kan leiden. Voor vrijwilligers die lichte vormen van (activiteiten-) begeleiding of aan hulpverlening doen, bevelen wij aan een scholing aan te bieden.

Het stimuleren van initiatieven voor en door jongeren (paragraaf 2.2.4) vinden we een goed idee en we wensen u toe dat u de verwachte prestaties zult halen. Wie gaat dat coördineren?

Prestatievolume versus beschikbaar budget

De adviesraad vraagt zich af of er extra geld beschikbaar is als het volume van de prestaties toeneemt, zie bijvoorbeeld bij de 80 kortdurende of de 30 intensieve hulpverleningstrajecten (paragraaf 2.2.3). De prestaties worden kennelijk niet geformuleerd naar de hulpvraag, maar naar het beschikbare budget, c.q. het aantal hulpverleningstrajecten. Behaalt u hiermee uw doelstelling om kwetsbare kinderen uit de zwaardere hulp te houden?

Wat gebeurt er als er vanaf 2012 meer vraag is, c.q. de kortdurende hulp langer gaat duren?
Is daar dan extra budget voor?

Anticiperen op decentralisatie Jeugdzorg naar Gemeente; het sluiten van de keten

De adviesraad vindt het positief dat u anticipeert op de transitie van de Jeugdzorg van de Provincie naar de Gemeente. In dat kader raden wij u aan van te voren een goed beeld te krijgen van de aantallen jongeren in de diverse soorten Jeugdzorg voordat deze naar de gemeente Apeldoorn worden overgeheveld, zodat u goed in staat zult zijn uw eigen prestaties in de keten Jeugdbeleid-Jeugdzorg na 2014 te monitoren.

De adviesraad wenst u succes met uw beleid rond het begeleiden van de jongeren en hun opvoeders, zodat zwaardere hulp wellicht voorkomen kan worden. Wij zijn te allen tijde bereid, en zouden het op prijs stellen, om met u over onze opmerkingen nader in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive name followed by a horizontal line.

J.H.J. Schreuder
Voorzitter Adviesraad Wmo gemeente Apeldoorn